

Training Activerende Didactiek

Opleidingsgids 2024-2025

Ben je docent of trainer en ben je op zoek naar inspiratie om jouw werk boeiender en effectiever te maken?

..... dan is deze *Training Activerende Didactiek* vast iets voor jou.

De *Training Activerende Didactiek* is een praktijkgerichte opleiding voor docenten en trainers. Deze training richt zich op het aanscherpen van didactische vaardigheden voor het voorbereiden van onderwijs en training. Door deze opleiding verkrijg of vergroot je jouw didactische meesterschap naast jouw inhoudelijke vakmanschap.

Startende docenten/trainers verkrijgen hiermee een mooie basis aan didactische kennis en vaardigheden om in hun opleidingspraktijk te benutten. Ervaren docenten/trainers kunnen zich via deze opleiding verder professionaliseren en experts in een bepaald vakgebied leren hoe ze hun kennis door middel van een workshop of training op een effectieve manier kunnen delen met collega's.

De variatie in didactische werkvormen is groot en is zeker een kracht van deze opleiding. Je ervaart de werkvormen zelf, krijgt hier tips van de trainer bij en maakt de vertaalslag naar jouw eigen onderwijs. De werkwijze van activerende lessen en trainingen past bij de huidige onderwijskundige inzichten: niet passief luisteren naar een deskundige, maar actief aan de slag gaan als beste manier om de nodige competenties te verwerven.

Een aantal reacties van deelnemers na afloop van de training:

- *“Een heldere training, geeft veel inzichten en is op inspirerende wijze gegeven.”*
- *“Prettige informatieve dagen, Flexibel meedenken”*
- *“Prettige organisatie en goed qua practise what you preach”*
- *“Ik als beginnend coördinator/docent voel mij erg op mijn gemak tijdens de training. Je bevindt je in een groep met veel diversiteit waardoor je ontzettend veel kennis opdoet. Door de manier van doceren door Lia is het goed te volgen, zowel voor startende als reeds gevorderde personen. Er wordt gebruik gemaakt van zeer veel praktijkvoorbeelden waardoor de koppeling naar eigen praktijk goed te maken is.”*

In deze opleidingsgids kun je lezen hoe het curriculum en de organisatie van de training eruitziet, wat je kunt leren en hoe er getoetst wordt of je de gewenste resultaten ook daadwerkelijk hebt bereikt.

Contact

Wil je inschrijven? Dat kan via de [website](#). Wil je meer weten? Heb je vragen of opmerkingen?

Neem dan contact op met: **Lia Bijkerk**

0182 – 51 92 92

l.bijkerk@edufit.nl

Inhoudsopgave

1.	Resultaat: Basiskwalificatie Onderwijs (BKO).....	4
2.	Beroepsrollen, competenties en taken	4
3.	Curriculum	4
4.	Literatuur.....	5
5.	Toetsing	5
6.	Studiebelasting	6
7.	Planning.....	6
8.	Investering	6
9.	Beschrijving cursusdagen	7
	Bijlage: Testimonials van deelnemers	10

1. Resultaat: Basiskwalificatie Onderwijs (BKO)

Leeruitkomst: Je kunt een onderwijscyclus op lesniveau doorlopen waarbij je rekening houdt met de wijze waarop deelnemers leren, hun leervoorkeuren, talenten en capaciteiten. Dat wil zeggen dat je een les/bijeenkomst kunt voorbereiden, kunt uitvoeren en kunt evalueren.

De *Training Activerende Didactiek* helpt je om bewust en gevarieerd jouw lessen, workshops of trainingen vorm te geven. Hierbij benut je de mogelijkheden van ICT.

Je biedt keuzemogelijkheden tijdens de lessen. Dit maakt het onderwijs meer gedifferentieerd, waardoor de talenten van studenten beter benut worden.

In combinatie met de *Training Activerende Werkvormen* en de training Blended Onderwijs ontwerpen leidt de *Training Activerende Didactiek* op tot de basiskwalificatie onderwijs (BKO), een didactische basis op het gebied van de competenties doceren en ontwerpen. Voor dit certificaat is het behalen van een toets body of knowledge (MC-toets BKO) vereist.

2. Beroepsrollen, competenties en taken

Tijdens de *Training Activerende Didactiek* werk je aan de competentie doceren. Bij deze competentie past een beroepsrol die je als docent/trainer kunt vervullen. Deze training richt zich op de eerste drie taken die bij deze beroepsrol horen, dit betreffen voorbereidende taken. De *Training Activerende Werkvormen* richt zich op de laatste drie taken van de competentie doceren, de uitvoerende taken.

Competentie	Beroepsrol	Taken
Doceren	De docent/trainer als uitvoerder van onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Taak 1: Ken je doelgroep • Taak 2: Maak een plan voor de bijeenkomst • Taak 3: Ontwikkel materiaal • Taak 4: Voer de bijeenkomst uit • Taak 5: Evalueer de bijeenkomst en de materialen • Taak 6: Stel het plan of het materiaal bij

3. Curriculum

De opleiding is ingericht op basis van de genoemde competentie.

De training bestaat uit een combinatie van e-learning, praktijkopdrachten en face-to-face (F2F) bijeenkomsten waarbij gewerkt wordt aan beroepstaken die je in de praktijk uitvoert.

Tabel 1 Schematische weergave van het curriculum

F2F dag	Competentie	Taak	Thema 1:	Thema 2:	Thema 3:
Training Activerende didactiek					
1	Doceren (voor-bereiden)	Ken je doelgroep	Brein en leren	Beginsituatie	Ervaringsleren
		Ontwikkel materiaal	E-learning krachtige presentaties E-learning multimediacprincipes		
2		Maak een plan voor de bijeenkomst	Kiezen en plannen	Talenten	Differentiëren in de les

4. Literatuur

De volgende literatuur zit bij de training inbegrepen:

- Bijkerk, L., & van der Heide, W. (2016). *Activerende didactiek, gevarieerd lesgeven in het hoger beroepsonderwijs*. Houten: BSL
- Bijkerk, L. & van der Ploeg, T. (2018). *Aan het werk met Actiekaarten*. Zaltbommel: Thema

Daarnaast worden via de digitale leeromgeving ook nog andere bronnen aangereikt.

Via de digitale leeromgeving ook nog andere (verdiepende) bronnen aangereikt.

Daarnaast zijn er in de leeromgeving nog losse tegels met e-learning:

- e-learning waarbij je kennismaakt met de training en de werkwijze
- e-learning activerende didactiek
- e-learning krachtige presentaties
- e-learning multimediacprincipes

5. Toetsing

De competentie is uitgewerkt in geconcretiseerde leerdoelen die gemeten worden met behulp van toetsen die de deelnemers tijdens de opleiding maken. Je moet een reële inspanning leveren om de *Training Activerende Didactiek* met goed gevolg af te leggen. Aanwezigheid tijdens de lesdagen is niet voldoende.

Tabel 2 Overzicht toetsvormen

Competentie	Producten voor het portfolio	
Doceren Vorbereiden	Toets 1: Lesplan Lesplan voor een synchrone bijeenkomst	Toets 2: Presentatie Inhoud en vormgeving van een PowerPointpresentatie bij een lesplan

6. Studielast

Als je mee gaat doen aan deze training, betekent dit dat je ervoor kiest een investering in tijd te maken. Wie minimaal 35 uur investeert, kan de leergang met goed gevolg afronden.

In het overzicht in tabel 3 is te zien hoe de totale studielast (SBU) is verdeeld over de verschillende leeractiviteiten.

Tabel 3 Overzicht studielast

<i>Competenties en Rollen</i>	<i>Contact-uren</i>	<i>Zelfstudie</i>	<i>Uren</i>	<i>SBU-Totaal</i>
Doceren De docent/trainer als uitvoerder van onderwijs	15	<ul style="list-style-type: none"> E-learning / literatuur lezen / voorbereiding Maken van een lesplan Maken van een presentatie	<ul style="list-style-type: none"> 7 8 5	35

7. Planning

Voorafgaand aan deze training kun je meedoen aan de gratis kennismakingsworkshop

- 6 september Kennismakingsworkshop van 13.30 – 17.00 uur

Training Activerende didactiek

- Dag 1 – 27 september 2024
- Dag 2 – 18 oktober

De cursusdagen zijn op vrijdag van **9.30 – 17.00 uur**

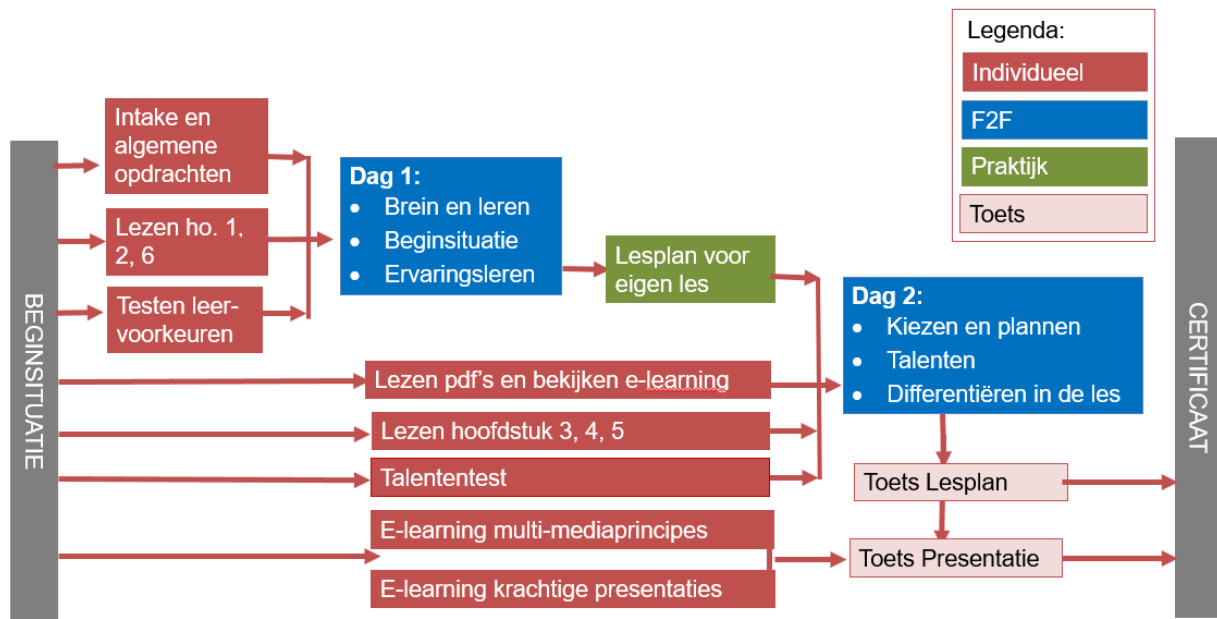
8. Investering

Je betaalt voor de Training Activerende Didactiek **€ 815,00** (inclusief 21% btw).

Volg je de leergang privé of via een btw-vrijgestelde organisatie (bijvoorbeeld overheid, onderwijsinstelling, zorginstelling of bank)? Dan bieden wij de voordelige mogelijkheid om de prijs zonder btw te betalen. Hiervoor berekenen wij een toeslag. De investering voor deze training bedraagt dan **€ 755,00**.

9. Beschrijving cursusdagen

Figuur 1: Skilltree Training activerende didactiek

Dag 1

Het eerste thema van deze dag wordt besteed aan informatie over 'Brein en leren'. Voorafgaand aan deze cursusdag heb je een e-learning over het brein doorgenomen. Tijdens de cursusdag maken we de koppeling met de toepassing in de onderwijspraktijk. Zo weet je wat je wel en juist beter niet kunt doen tijdens lessen en trainingen.

Tijdens het tweede thema staat de beginsituatie voor jouw bijeenkomst centraal. Je hebt te maken met een bepaalde tijd, eventueel beschikbare ruimte en middelen en de doelgroep. Jouw deelnemers komen misschien met diverse achtergronden en ervaringen binnen. Ook worden de verschillende ontwikkelingsfasen van een docent besproken. De beginsituatie in kaart brengen en hier rekening mee houden in jouw onderwijs is belangrijk.

Bij het derde thema ervaringsleren start je met het maken van een lesplan volgens een vaste structuur. Het ervaringsleren bestaat uit vier fasen: ervaren, reflecteren, conceptualiseren en toepassen. Het uitgangspunt is dat in een volwaardig leerproces alle fasen aan bod komen. Bij elke fase passen andere werkvormen. Het ervaringsleren is tijdens elke les te gebruiken en is niet afhankelijk van de leerlijn waarin wordt gewerkt.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Maak de voorbereidende opdrachten over de training in de leeromgeving in de tegel 'e-learning algemene informatie Edufit'
- Lees de hoofdstukken over brein en leren, leervoorkeuren en ervaringsleren
- Vul de testen in over jouw leervoorkeuren

Competentie: Doceren

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- de belangrijkste breintips benoemen
- de beginsituatie van de deelnemers beschrijven
- de fasen van ervaringsleren herkennen en benutten in een eigen lesplan

Programma:

- Introductie en (nadere) kennismaking
- Brein en leren
- Beginsituatie
- Ervaringsleren
- Afsluiting

Dag 2

Voorafgaand aan deze cursusdag heb je een e-learning over multimediacprincipes en krachtige presentaties doorgenomen. Tijdens de terugblik laat je hiervan het resultaat zien.

In het eerste thema bespreken we hoe je in jouw lessen kunt variëren door de verschillende soorten werkvormen en organisatievormen te benutten. Je maakt een keuze voor geschikte werkvormen en hierbij houd je rekening met de uitvoering van de bijeenkomsten: op locatie of online? Je werkt je lesplan verder uit met de inleiding en de afsluiting.

Tijdens het tweede thema van deze dag leer je de acht talenten te herkennen en te benutten. Het effect van het inzetten van werkvormen die aan verschillende talenten appelleren, is dat alle deelnemers zich aangesproken en uitgedaagd voelen. Met kennis over de verschillende talenten kun je de variatie in werkvormen in jouw lesplan verder vergroten.

Het derde thema gaat over differentiëren. Omgaan met verschillen betekent dat deelnemers ongelijk behandeld worden op grond van kennis die je hebt over relevante verschillen.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Begin met het invullen van het lesplan: beginsituatie, leerdoel en een thema (start toets 1)
- Lees de hoofdstukken over werkvormen, talenten en differentiëren
- Vul de talententest in
- Volg de e-learning 'Krachtige presentaties en Multimediacprincipes'

Competenties: Doceren en digitaliseren

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- de verschillende soorten werkvormen en organisatievormen benoemen en verwerken in een eigen lesplan
- de verschillende talenten benoemen en koppelen aan werkvormen
- verschillende mogelijkheden om te differentiëren toepassen

Programma:

- Introductie en terugblik
- Kiezen en plannen
- Talenten
- Differentiëren in de les
- Afsluiting

Toetsing:

- Maak het lesplan af en lever het in (toets 1)
- Maak een presentatie bij het lesplan en lever dit in (toets 2)

Bijlage: Testimonials van deelnemers

2023

“De Training Activerende Didactiek is inhoudsvol, praktisch en daagt deelnemers goed uit tot betrokkenheid, het geven van input en reflectie!”

Immy Hoekstra-Rondaan

“De Training Activerende Didactiek is een inspirerende training waarbij theorie en praktijk naadloos op elkaar aansluiten.”

Tessa Dongelmans

2022

“Ik als beginnend coördinator/docent voel mij erg op mijn gemak tijdens de training. Je bevindt je in een groep met veel diversiteit waardoor je ontzettend veel kennis opdoet. Door de manier van doceren door Lia is het goed te volgen, zowel voor startende als reeds gevorderde personen. Er wordt gebruik gemaakt van zeer veel praktijkvoorbeelden waardoor de koppeling naar eigen praktijk goed te maken is.”

Jacqueline Peereboom

“Lia weet heel goed waar ze over praat. Ze heeft veel ervaringen en lef. Het was voor mij een hele inspirerende training voor iemand die geen Pabo of andere scholing op het gebied van didactische vaardigheden heeft gedaan.”

Lydia Zuidbroek

2021

“De inhoud is een verrijking voor een docent of trainer. Vooral de lesstof en kennis die je opdoet over hoe mensen leren, en de werking en aandeel van het brein daarin. Geeft de deelnemer inzicht in zijn eigen handelen en is makkelijk om te gebruiken in je dagelijkse praktijk als docent/trainer”

Pim Rullmann

“De Training Activerende Didactiek is echt een meerwaarde voor iedere (beginnende) docent. Je leert de theorie en doordat de praktische toepassing daaraan gekoppeld wordt, blijft de stof heel goed 'hangen'. Bovendien kun je het direct toepassen in de praktijk, waardoor je je lessen meteen didactisch sterker maakt. Lia heeft ontzettend veel ervaring en brengt de stof gestructureerd en duidelijk over. Ik kan deze training alleen maar aanraden”

Inge Hagenauw

“Leuke en inspirerende training, ook als je op zoek bent naar inspiratie voor het vormgeven van online lessen. Lia is een bevlogen docente die van haar passie haar werk heeft gemaakt.”

Kristel van der Woerd

“Lia is een bevlogen en zeer kundige docent die erg goed in staat is om de theorie aan de praktijk te verbinden. Ze geeft veel voorbeelden waardoor de lesstof goed beklijft. Als deelnemers krijg je veel opdrachten waardoor je de lesstof direct kunt toepassen. Hierbij wordt rekening gehouden met de verschillende leerstijlen en interesses. Dat is prettig en vergroot het leerrendement.

Deze training is absoluut een aanrader voor professionals die zich willen en durven te verdiepen in de didactische mogelijkheden én open staan om samen met collega's tijdens de training te reflecteren op je eigen handelen en waarom je dingen doet zoals je ze doet.”

Anne van Grootveld

“Als beginnende docent geeft deze training heel veel inzichten. De training is echt zo opgebouwd zoals gedoceerd wordt. Daardoor een uitstekend voorbeeld om de kunst af te kijken. Lia verstaat de kunst als geen ander. Hele relaxte en flexibele organisatie. Kon wat ik leerde direct toepassen in de praktijk.”

Marielle Schipperen

De onderstaande reacties zijn gemaakt op basis van de training activerende opleiden waarbij de training activerende didactiek en de training activerende werkvormen zijn samengevoegd

2020

“Ik ben onder de indruk van de opbouw van de opleiding. Je hebt deze zo ontworpen dat de inhoud echt beklijft. Je bent een prachtig rolmodel in het voorleven van de inhoud”.

Mirjam de Jager

“Wat mij aanspreekt in deze opleiding is dat de theorie goed toepasbaar is in de praktijk, welke opleiding of training jezelf ook geeft. Tijdens de les krijg je een mooi aanbod van mogelijkheden om je les meer boeiend te maken. De opdrachten zijn best pittig en goed te doen als je er voldoende tijd aan besteed. Door deze opleiding heb ik meer zelfvertrouwen gekregen. Studenten en hun verschillende leerstijlen begrijp ik nu beter en ik kan erop anticiperen zodat zij ook meer gemotiveerd zijn, hoe leuk is dat!”

Anita Leistra

“Lesgeven is een vak waarvan Lia alle kneepjes beheerst. De opleiding activerende didactiek is een aanrader voor alle (aankomend) docenten in het beroepsonderwijs.”

Hester Jansen

“De training activerend opleiden is een prettige en zinvolle training omdat je teruggaat naar de basisprincipes van het ontwerpen van onderwijs. Zo leer je dat het belangrijk is om te beginnen bij de competenties die je iemand wil leren, welk leerdoel heb je voor ogen? Heel ideaal dat de training geschikt is voor diverse settings, van bijvoorbeeld onderwijs verzorgen in het voortgezet onderwijs tot het geven van trainingen in het werkveld. Lia Bijkerk is daarnaast een zeer bekwame docente en zeer prettig in de omgang. Een dag naar Gouda is dan ook een zeer plezierige dag! En ook het op afstand volgen van een training door het Corona virus was geen enkel probleem, dit was allemaal keurig geregeld en verzorgd

Susanne Scheijen

“De Training Activerend Opleiden is een training van vier dagen waarbij je leert hoe je onderwijskundige inzichten kan toepassen in de praktijk. Je komt in aanraking met verschillende tools en activiteiten om je lessen variatie te geven. Daarnaast leer je hoe je je studenten of deelnemers zo actief mogelijk kan laten meedoen met jouw eigen training of les aan de hand van verschillende theorieën. De training is erg inspirerend en alles wat wordt uitgelegd wordt ook daadwerkelijk toegepast in de training zelf. Er is zeker sprake van practise what you preach”

Floor Brouwer, onderwijskundige

2019

Deelnemers van de open inschrijving bij Edufit schreven:

- Inspirerende opleiding die meteen toepasbaar is in de praktijk
- Super inspirerende training
- Zinvolle, bruikbare en toepasbare inhoud met goede eindopdrachten. Daarmee vallen alle puzzelstukjes op zijn plaats.
- Het sluit perfect aan bij de praktijk van mij! Ik sprak vorige week een zij-instromer voor het voortgezet onderwijs en ze wilde alles weten wat ik had geleerd. Dit had ze allemaal niet. Jouw feedback is echt zo waardevol, het is concreet en praktisch. Ik kan er gelijk wat mee! Echt een vakvrouw.

2018

Deelnemers van een incompany training bij TMO schreven:

- Goed georganiseerd, prettige docent, goed qua practise what you preach
- Goede trainer, positief en flexibel. Leerzaam
- Goede trainer, interessant onderwerp
- Compliment aan onze trainster: prettige sfeer gecreëerd waar alles bespreekbaar was, flexibele houding en kennis

Deelnemers van een incompany training bij Artemis schreven:

- Ik wil Hilde complimenteren met haar manier van lesgeven en haar open blik.
- Verhelderend, betrokken, leuke actieve oefeningen, goed inspeland op de 'Artemis situatie'.

- Complimenten voor Hilde, heel prettige trainer die meedenkt en probeert aan te sluiten bij ons onderwijs. BKO is heel nuttig geweest qua inzichten, ondanks dat wij het vanwege onze functie niet in de praktijk zullen toepassen; het geeft wel handvatten om docenten te instrueren en feedback te geven.
- Het heeft ons als team enorm geholpen om een start te maken met een gemeenschappelijke taal binnen het onderwijs
- Een heldere training, geeft veel inzichten en is op inspirerende wijze gegeven.
- Prettige informatieve dagen, flexibel meedenken
- Het heeft geleid tot een soort saamenhorigheid onder de deelnemers. Fijn dat er de nodige flexibiliteit is geweest m.b.t. de training. Er was een fijne klik met Hilde.

2016

Deelnemers van een incompany training bij Avans Hogeschool schreven:

- Prima Cursus, activerend en enthousiast.
- Veel afwisseling, ondanks in eerste instantie weerstand voor de toets toch wel nuttig om bewust te worden en termen weer te herkennen
- Organisatie is goed; mooie opleiding
- Ontspannen sfeer; goed voorbereide lesdagen door trainer. Lia is helder en duidelijk.
- Veel variatie
- In 4 dagen toch een breed overzicht over activerend opleiden.
- Tijdens de training is gebruik gemaakt van veel verschillende werkvormen, hetgeen er geleerd moest worden werd ook uitgedragen in de lessen.
- Ik vond het heel knap hoe je voor de opbouw van het programma en de lessen je eigen leerdoelen gebruikte. Dat was goed als rolmodel. Hierdoor ervaar je hoe fijn het is om geactiveerd te worden. Ook fijn dat je flexibel was rondom onze rooster en het inlevermoment van de verschillende opdrachten
- Verbreding van mijn visie op onderwijs
- Het overbrengen van het enthousiasme
- Hele prettige trainer. Luistert goed naar de deelnemers, is heel geduldig en komt met bruikbare tips en adviezen.
- Als ervaren docent maak je kennis met nieuwe ict mogelijkheden.
- De training is gemaakt volgens de principes waar de training over gaat
- De training geeft een basis door een overzicht van de stof. Zeker voor beginnende docenten is dit handig om thuis te raken in deze materie. Prettig dat deze cursus niet in de drukte van de opleiding plaatsvindt, maar wat in de luwte. De leeromgeving geeft ruimte om in eigen tempo bezig te zijn met de stof (flexibiliteit).

2015

Deelnemers van een incompany training bij Avans Hogeschool schreven:

- Het heeft me aangezet tot nadenken om nieuwe werkvormen te gebruiken.
- Duidelijke toepassingsmogelijkheden, stevige basis in theorie, serieuze inspanning gevraagd, veel van geleerd
- Organisatie prima, lesmateriaal ook goed voor elkaar
- Het heeft mij heel erg geholpen om -met veel plezier- mijn lessen te verbeteren, met specifieke en zeer bruikbare tips.
- Enthousiast, er komen veel onderwerpen aan bod